

Ca-Nostra

* * * ANY PRIMER-NÚM. 49 * * * SETMANARI POPULAR * * * INGA, 29 D'AGOST DE 1908 * * *

MALLORCA CATALANA

AL SENYOR «LE PE».

Igualment que V. Sr. «Le Pe» jo no som partidari de les polèmiques periodístiques puig, n'estich completament convensut que, totes sens' excepció, al allargarse passen d'utils a perjudicials; per lo tant, després d'unes quantes observacions qu'en pendré sa llibertat de fer, a n'el seu darrer article, ma boca se clourá definitivament en l'actual discussió, per evitar d'aquesta manera el mal anteriorment indicat y no per falta de rahons en que continuar apoyant sa nostr'afirmació, de que Mallorca es estat, es y será catalana, puig aquestes jamay s'agoten quant toquen a defensar la veritat o l'ideal que tengui arrels més fondes en nostre cor mallorquí; si, Sr. «Le Pe» mallorquí som en cos y ánima y la prova més elocuent de que per mes venes circula sang mallorquina, sang d'aquest poble de niçaga catalana, la té V. en el fet, de que malgrat sa meva educació desde les primeres lletres fins ara, s'hagi duit a cap amb una llengo que no's sa meva, jo m'he sentit de cada vegada més mallorquí y he procurat a pendre de llegir y escriure en so nostre idioma, com també he fet els medis per coneixer s'historia de nostre poble y estimulat per sa célebre sentència de que *Poble que sa llengo recobra, sa recobra a sí mateix*, he treballat y continuu treballant, ara en més dalit que may, perque tothom e-hi escrigue'n nostre hermosa parla y perqu'aqueixa torni a ocupar el lloch que li prengueren, en la premsa, en les escoles, centres d'ensenyansa, Audiencia, Diputació y ajuntaments de Mallorca; y d'ídntica manera Sr. «Le Pe» pensen tots els mallorquins de quina'stimació per Sa Roqueta V. en dupte, per el sol fet d'afirmar que l'Illa daurada es tant catalana, com pugui esserhó l'Ampurdá. En cambi W. qu'es crehuen perque sí, més mallorquins que noltros, escriuen amb castellá, llengo herinosa, pero que a més de no esser la nostra, mos l'ha imposada un govern qu'intenta destrúir nostre personalitat y qu'intelligent en lo que dú entre mans, comensa per rebutjar el mallorquí de les escoles y sales de justicia y W. son tant mallorquins, estimen tant y tant Sa Roqueta, qu'aixó no'ls hi fá assumpto, no'ls preocupa, ans al contrari faciliten a n'el govern la seva obra, puig per expressar l'amor que senten, millor dit, que diuen sentir o creuen sentir per Sa Roqueta, un dels amors més íntims y sagrats, e-hu fan sense venirhi obligats, amb una llengo que no's sa seva y qu'al esser declarada oficial, al donarli aquest predomini demunt les altres llengos, que parlen una bona part dels ciutadans espanyols la feren en certa manera repulsiva a n'els mateixos, puig la protecció dispensada a la primera, posava amb perill de mort lo qu'ells més estimaven, les seves respectives parles: tant espanyoles y tant hermoses com l'oficial.

Créguim Sr. «Le Pe» es dia, qu'el poble mallorquí recobri sa llengo, sa recobrará a sí mateix, sa vol'rá coneixe y després veurá clarament lo qu'ara no'nten, ni volen qu'entengui, allavó no hi haurá cap mallorquí que negui qu' nostre poble es una branca del corpulent arbre catalá, com tampoch l'espantará la denominació de Catalá de Mallorques; com actualment no e-hi ha cap felanitxé, que s'enfadi si li diuen mallorquí de Felanitx. Y tot perque? Perque a n'aquest temps no llunyá, no sutceirá lo qu'ara, que la majoria dels mallorquins tenen *el castellá a n'el cor y el mallorquí a n'els llabis*; com va dir un insigne poeta mallorquí, en un dels Certamens literaris, celebrats a la Ciutat de Mallorques.

Afirma V. novament, qu'el rey en Jaume «lo era más de Aragón que de Cataluña» (quedant en peu, totes ses rahons que noltros li donarem, per demostrarli lo contrari) y e-hu afirma per deduir que Mallorca en tot cas, sería més aragonesa que catalana, si tenguesim en compte solsament sa personalitat del Conqueridor; pero noltros Sr. «Le Pe» no hem dit may que si les Illes son catalanes, es per el sol fet de qu'el rey en Jaume també hu era. Noltros hem dit y sostenim, que si la costa de Catalunya está habitada per pob'es de raça Catalana, Mallorca també hu está; per les rahons qu'es exposava'n mon primer article (y que V. no ha refutat) y ademés perque tant les Illes Balears com tota la costa llevant, de la península Ibérica, foren trepitjades per primera vegada, per els Iberos que sufriren les mateixes invassions de Grechs, Cartaginesos, Romans, Gkots, y Alarbs no haventse interrompudes may desde'ls Iberos fins nostres dies, les relacions entre Catalunya y les Balears com ens ho demostra, el que son clars els llinatges mallorquins que no's trobin a Catalunya.

V. Sr. «Le Pe» al aseguré per segona vegada qu'en Jaume I es més aragonés que catalá, intenta apoyar la seva opinió (per mi tant respectada, com equivocada la trop) amb rahons que no li donen cap força y sino ve'gis; diu V. qu'en Quadrado l'anomena rey aragonés; conformés, si l'insigne Quadrado, li din rey aragonés, en cambi en Tourtoulon en sa historia del Rosselló, li dona'l titol de rey francés y en Victor Balaguer y en Bofarull l'anomenen Compte-rey de Catalunya y Aragó. Y que vol dir aixó? Vol dir que, per respectables que siguin les persones que donin una opinió, nosaltres no hem de fer més que recullirle, reflexioná sobre la mateixa y creure lo qu'es dedueixi de nostre raciocini. Una'ltre rahó es de qu'els catalans en diuen *Arxiu de la Corona d'Aragó* a n'el que guarda els documents historichs de la Confederació. Está bé, pero'l nom, no fá la cosa y V. qu'ha viscut uns quants anys a la Ciutat Comptal, sabrá molt bé, que també'ls catalans inconcientment anomenaven al lloch escusat; número 100, sens pensar que fou l'ofensa més grossa, que rebé Catalunya d'aquell rey, que volia sembrá Barcelona de sal.

Y faig punt definitivament, puig com ja he dit al principi, les discussions siguin de la classe qu'es vulgui resulten la major part de les vegades perjudicials; pero abans permetim, si no's ofensa, un consey. Si V. creu que no's catalá, no'u sigui, pero estimi vertaderament Sa Roqueta y ses seves coses, tengui's mallorquí a n'es cor, de sa mateixa manera qu'el té a n'els llabis, escrigue sempre amb mallorquí y procuri que siguem més de cada dia'ls qui'hi escrigue y no per fugir dels brassos de Catalunya, que V. creu que son traydors, contribueixi a qu'altre poble més foraster qu'el catalá d'es continent, ens aufegui en mitx dels seus brassos y qu'aixís com ha lograt expulsar de les escoles nostre idioma, consegueixi també treurerlo de nostres llars.

POD.

NOTA. En quant els senyors *Le Eme*, *Le Ene* y *Le O* que per defensors, serveixen tant com els missés que defensaren els processats en la causa d'en Rull; no'ls hi vuy contestar res, fins el dia que canviin sa burla irónica, per rahons, y ademés perque l'única manera en qu'apoyen la seva opinió de que no son catalans, es de perque no e-hu son y amb persones que no racionen no si pot discutir ¿Com e-hu farien ¡pobrets! si diguesen que son catalans de Mallorca, sens poder pronunciar aquestes hermoses paraules de *¡Voto al Chápiro verde!* y *¡verde y rojo!* *¡Naranjas del Japon y de la China!* y *¡Sopa de leche con zanahorias!*? Aquests senyors, sa burlen en tot el seu article de nostres ideals, tant dignes com puguin esser els seus, si es qu'ideals tenguin, qu'e-hu duptaré, mentres els seus *caracoles nacidos de una chumbera*, no'm treguin d'aquest dupte horrible *¡Voto al Chápiro colorado!* més horrible que sa por que m'agafá, quant vaig esser en alló de los *feroces antropófagos que se comen los hombres blancos asados al fuego y sin condimientos!!!!* Jesus María Joseph!!!!

VAL.

Avuy publicam La sardana, bellíssima poesia den Maragall poc coneguda a Mallorca, apesar d'esser de les qu'han donat a son autor més anomanada.

La sardana es un ball originari del Empordá (regió de la qual vengueren la majoria dels pobladors de Mallorca), qu'avui s'es estés per tot Catalunya y ha prés ja el carácter de dansa nacional. Els periódics contaven aquets dies passats la gran impressió que va fer als marins alemanys y inglesos que la veren ballar a Barcelona, durant la seva estancia an aquella Ciutat. Se balla enlassats per les mans y en amples rotlades.

Es una dança sèria, noblíssima, que contrasta per la seva gravetat, així meteix alegre, amb aquelles zambras gitanesques que

mos arriben del sur d'Espanya y que tant han pervertit desde els nostres escenaris la decència y el bon gust del poble.

Creim que'l qui introduís la sardana a Mallorca faria una obra altament patriòtica y de vertadera cultura. ¿Qué hi diu an això el jove y simpàtic Manyoch Regionalista?

LA SARDANA

CERES

I

*La sardana es la dança més bella
de totes les dances que's fan y es desfan,
es la mòbil magnífica anella
que am pausa y am mida valenta oscilant.
Ja's decanta a l'esquerra y vacil·la,
ja volta altra volta a la dreta dubtant,
y sen torna y retorna intranquil·la,
com mal orientada l'agulla d'imant.
Fixa-s un punt y es detura com ella...*

*Del contrapunt arrencantse novella
de nou va voltant.*

*La sardana es la dança més bella
de totes les dances que's fan y es desfan.*

II

*Els fadrins, com guerrers que fan via,
ardits la puntejen; les verges no tant;
més, devots d'una santa harmonia
tots van els compassos i els passos comptant.
Sacerdots els dirieu d'un culte
que en mística dança sen venen y van
emportats per lo símbol oculte
de l'ampla rodona que'ls va agermanant.
Si'l contrapunt el bell ritme li estrella,
para-s, sospesa de tal maravella...*

*Lo ritme tornant,
la sardana es la dança més bella
de totes les dances que's fan y es desfan.*

III

*El botó d'eixa roda, quin era
que am tal simetria l'anava centrant?
Quina má venjativa y severa
buidava la nina d'aquest ull gegant?
Potsè un temps al bell mitj s'hi apilaven
les garbes polsoses del blat rossejant,
y els suats segadors festejaven
la pròdiga Ceres saltant i ballant...
Del contrapunt la vagant cantarella
es estafeta passada d'aucella,
que canta volant;*

*la sardana es la dança més bella
de totes les dances que's fan y es desfan.*

IV

*No es la dança lasciva, la innoble,
els uns parells d'altres desaparellant:
es la dança sencera d'un poble
que estima y avança donantse les mans.*

*La garlanda suaument se deslliga;
desfentse, s'aixampla, esvaint-se al voltant;
cada má; tot deixant a l'amiga,
li sembla prometre que ja hi tornarán.*

*Ja hi tornarán de parella en parella!
Tota ma patria cabrá en eixa anella,*

*i els pobles dirán:
la sardana es la dança més bella
de totes les dances que's fan y es desfan.*

JOAN MARAGALL.

Montanyenques

I

AL AGUAIT

Dins la desolació immensa del desert, la gran esfínx de Giseh, anterior a la civilització intensa del rei Menès, s'alsa, ha vuit mil anys, com una interrogant gegantina davant les tenebres del pervenir. El sol de vuitanta centúries ha calrat amb ardència africana la seva cara roegada pel temps, y milers de *simouns*, aixecant paòrosos nigulats d'arena, han ressonat ferestament entorn de la seva testa qui guaita els misteris dels horitzons llunyans. Anys y anys passen sense dexarhi demunt altre rastre que'l de la gota d'aigo al llenegar en dies de pluja, pels vidres finestral. La porpra viva dels crepuscles el tenyexen de sanc, y l'aire càlit y ressec del mitjdia l'emblaqueix amb tons reverberants, y l'oreig mediterrani refresca de tant en tant el seu front imperturbable. Les llargues caravanes de camells maretjadors passen davant ella vers les llunyanies, y els *bedonins* la contemplen en religiós silenci, atrets pel misteri qui glateix sota la modelació de la pedra enigmática. Indiferent al vent y a la pluja, al renou de les tempestes y al silenci de les extàtiques contemplacions, el colossal joell arquitectònic segueix amb heroica perseverancia la tasca d'interrogar els horitzons de l'estèril immensitat.

Com el bedni mirant, insaciable, l'Esfínx; com l'Esfínx interrogant, segles y segles, les llunyanies desèrtes, he estat jo contemplant en l'immobilitat més absoluta, les magnificències, desde el fons de la vall ovirables, de la serra tramontanyenca. Molts d'anys ha, vaig concebre el propòsit de crehualra per les petjes de les seves valls y cims, y desde llavors m'havia contentat solsament en fruit, per demunt el ramatje de l'arbreda remorosa, la visió dels puigs idealment blancs. L'Ofre, Puig Major, Massanella, Tossals Verts, Gorch Blau, tenien per mi tot l'encís de les terres verges, y llurs noms familiars a cassadors, caritxers y contrabandistes sonaven agradosamente dins mes orelles amb el prestigi de les coses llunyanes y evocaven la visió de paisatjes bells y grandioses, l'abundor y finura de les fonts, les proeses dels braus que pasturen per Cúber y Aumellutx y la dolçor del blat de llurs valls tranquiles. Sugestionat per la bellesa de les altes perspectives, vaig pensar moltes vegades en posar pá a sarró y amb mes bones espardenyas y un fort garrot d'uiastre enlairarme als cims temptadors. La necessitat d'un guia expert y segur an el qual confiar l'orientació de les meues passes, els quefers ordinaris e ineludibles, els inevitables aplaçaments pera que hi venguessin els amics an els quals havia fet part de mos propòsits m'han obligat a perllongar fins enguany la delitosa excursió pel sí de la montanya. Emperò enguany, dins aquest mes d'or candent, de diades clares y lluminoses y nits dolces y tranquiles, m'he acostat a la majestuositat de les imponents alçaries. Sobre la fúica resseca a l'ombra dels boscs, hi he descansat llargues hores, y les fonts (qu'ofereixen a la vo-

lera dels caminois l'amplaria del seu murmurí a les boques ávides) m'han dit el misteri del raig cançoner, y les montanyes, encatifa-des de romaní, murta y mata, m'han oferit el present de noble serenitat que se complauen en fer a tots els qui les honoren am les depuradores angunies de l'ascensió.

Amics contemplatius: deixau la vostra actitud d'esfínx y pujau, a la claror dels dies llargs y tebs, a les belles montanyes blaves, an aquestes bones montanyes tramontanyenques qui permeten fruit anyalment a l'or de les planures els dolços extremiments d'una gestació segura y profitosa.

E. S. J.

Juliol 1908.

Coses que passen

La *Lliga del bon mot*, contra la blasfèmia, está fent per tot Catalunya una valenta campanya periodística, singularment demunt el Diari de Girona. Mossen Ricart Aragó, qui n'es l'apòstol més entusiasta, ens escriu convidantnos a organisar a Mallorca una campanya semblant. Hem de purificar y dignificar la nostra llengua! ens diu. Poques empreses son tan belles y dignes d'esser secundades com aquesta. ¡Qui pogués treure de la boca del poble tota paraula embrutidora! Gracies a Deu no's pot dir que sia Mallorca un país flastomadò, però així meteix n'hi ha de mallorquins que sovint mos fan quedar malament amb el llenguatge qu'empren. Insistirem demunt aquest punt qualque dia. Per de pronte ens adherim de tot cor a la *Lliga del bon mot*.

* *

Mos diuen que *El eco de las cloacas* de Palma, amargat per lo que deym d'ell demunt aquestes columnes, vomita un riu d'immundicies que fa llástima. Més en fan encara els seus lectors.

Nosaltres no'n voldriem parlar d'aquest assunte, perque el parlarne sols ja repugna; però es una infamia tan vergonyosa la voga d'aquest paper!

Per caritat demanam als pares de familia y sobre tot als sacerdots que procurin allunyarlo de totes les cases honrades. Nosaltres ho veym y no hu creym la tolerancia criminal, quant no l'apoyo descarat, que certes persones li otorguen y com certa gent més bajana que dolenta, no sols el compra sense escrúpol, sino qu'el deixa corre en mans de la familia, que hi pot llegir en lletres de motlo totes les indecències més cíniques y inverosímils.

Un *socio de «La Veda»* mos fa sebre desde *El Herald de Inca*, qui es l'autor de la secció de «Coses que passen» que publica CA-NOSTRA. Ell se coneix que hu sab, segons ell, es el rival en polèmica d'en *Le Pe*, de Felanitx.

Ei! quina confusió mos posa!

En *Le Pe* té dos rivals, al menos, que conexem: en *Pod* y en *Le Qu*; y son tres dels nostres que escriuen a les «Coses que passen».

¿Quin serà dels cinc?
També mos fa sebre que CA-NOSTRA es un setmanari inútil.
Ja hu sabiem!
Però més inútil, frivoler y torero qu'un espectáculo de toros no pot ser!
Alguns joves de *La Veda* daren una *becerrada organizada á beneficio de la Caridad* que constituye un ideal más grande, más hermoso y hasta más poético...
Qué diu?... ¿a benefici de la Caritat?...
May la verdadera Caritat s'es divertida per auxiliar als necessitats, y manco amb deverments inmorals, grossers y cruels, com son els toros.
La Caritat lo que dona amb la má dreta l'esquerra no hu sap.
Si acás serà altruisme; però no: l'altruisme no vol recompensa de cap casta y ells tengueren el plaer de torear els vadells. Lo més que pot esser, es filantropía, la fia borda y inflada de la caritat.
Y llevors los sap greu que fassen comparacions...

Axò ve com l'anell al dit.
Acabam de rebre *Ora et Labora*, que me dá una postal que representa a una senyora que, tota admesa perque feya bones obres, arriba a les portes del cel duguent en les mans una publicació amb estampes (no sabem si, o no, duya poesies modernistes).
San Perè, quan la veu, posa mala cara ferm y s'escometen amb aquesta forma.

—¿Puedo pasar?—¿Qué es eso?
¿El nuevo Mundo?
No puede ser; señora,
Siga su rumbo.

Por estas puertas
Con tan malos amigos
ninguno entra.

Aquesta postal la tenim avinent per regalarla al apologista del *Nuevo Mundo* desde *El Heraldo*.

CAMINO DEL TRIUNFO

Vigoroso, unánime y consolador, por que llena el alma de esperanza es el movimiento despertado en pró de la *Segunda Asamblea de la Buena Prensa*.

El número de *Ora et Labora* últimamente recibido, órgano como saben nuestros lectores de la obra de los seminaristas, está dedicado íntegro á la futura Asamblea.

En él se adhieren á la misma los seminaristas sevillanos, aceptan reconocidos, previa la bendición del Prelado, la honrosa invitación que les ha hecho la *Comisión de Propaganda* y se disponen á trabajar cuanto puedan por el éxito de la Asamblea.

A este fin proponen un plan á la vez completo y sencillo un *programa de acción* que por lo práctico no dudamos en recomendar á nuestros lectores:

- 1.º Orar por la Asamblea y hacer que otros oren.
- 2.º Inscribirse como socios é inscribir á otros.

3.º *Enviar una ó varias memorias, breves y prácticas, é invitar á otros á que hagan lo mismo.*

4.º *Asistir á la Asamblea si es posible é inclinarse á otros á que asistan.*

Desde luego puede asegurarse que irá á Zaragoza un grupo no pequeño de seminaristas sevillanos, presididos por el director de la Sección de Propaganda.

A enviar una representación semejante se ha invitado á todos los *Centros* de los Seminarios españoles y es de esperar sea llevado á la práctica este importante proyecto que sería un paso de gigante en la obra de los seminaristas.

Al leer los entusiastas artículos de *Ora et Labora* y contemplar la obra gigantesca que reflejan sus páginas se comprende la rabia de los rotativos ante la tarea de nuestros valientes seminaristas y que *El Liberal* (de Murcia) se levante airado contra los propagandistas hasta el punto de llamar á sus trabajos *labor infame*.

Ya se comprende la causa. Si estos trabajos continúan y se generalizan por todas partes, más de un rotativo liberal ha de morir por inanición y esto lo están presintiendo y por esto se quejan en distintas formas que siempre reconocen la misma causa: el hambre en perspectiva.

DE MALLORCA

CIRCULAR

Diumenge a l'ofertori de la missa major se lletgí una Circular que nostre estimadíssim Prelat, ha dirigida al poble mallorquí amb motiu del vinticinco aniversari de la Coronació Pontificia de N. S. de Lluch, que caurà dia 10 d'Agost de 1909.

En ella demostra, una vegada més, nostre sabi y actiu Diocessá la seua iniciativa per tot lo que sia prosperitat de la Religió y embelliment dels monuments antics de Mallorca.

En tornarèm parlar, que be mereix esser secundat en lo que té projectat a Lluch, tant bellament esposat en la seua Circular.

CONFERENCIA

Dimars assistírem a la qu'el Inspector d'Instrucció de la Província, D. Andreu Morey, doná als Srs. Mestres del partit, en l'escola de nines de la Cortera.

Comensá diguent qu'el tema escullit era *El Lenguage patrio y su enseñanza*, y que qual-sevol dels mestres poria pendre la paraula per ermanusarlo. Amb això dirigiren la paraula el Sr. Vidal, Mestre de Llubi; el Sr. Carpena, el Sr. Balaguer, Mestre de María y el meteix Inspector.

Casi tota la conferencia versá sobre si els mestres devien emprar a Mallorca la llengua materna com a medi per l'ensenyansa del castellá. Tots els mestres convengueren que devía aprofitarse el mallorquí, a excepció d'alguns que sostengueren que no s'en devia pronunciar una paraula dins les escoles.

El Sr. Vidal, digué que no solsament se devía aprofitar com a medi, sinó que devía cultivarse com a fi.

No capgirèm les coses—continúa—no prenguem el fi pel medi. El castellá s'ha d'ensenyar com un medi necessari per seguir una carrera, sebre fer una carta, entendre una escriptura etc.; però la llengua que prengueren dels llabis de nostra mare, la llengua qu'hem de parlar tota la vida a Mallorca, es

la llengua principal per nostro us de cada día, y no la porèm despreciar ni abandonar. A la meua escola tots els divendres feim classe de mallorquí y lletgim CA-NOSTRA, SA LLONJA y els autors de nostra literatura, y tenguin entés, que'l qui sap dues llengues es més instruit qu'el qui ne sap una sola.

Si tots els qui feren us de la paraula mereixen nostra felicitació, de més bon cor la donam al Sr. Vidal per la defensa que fé del idioma catalá.

De la conferencia n'emportárem dues impressions. 1.ª: que aquestes reunions haurien de sovinetetjar per entendre's els mestres de Mallorca, com fan els de Catalunya en ses *Converses pedagògiques*. 2.ª: que la Llengua catalana tenia simpaties, especialment entre l'element jove dels professors ab qui parlárem.

NOVA CAPELLA

La que fa poc s'es organisa en el Circol d'Obrers Catòlics de Palma, baix la direcció de Mossen A. Pont, diumenge va pujar a Lluch per oferir a la Reyna de Mallorca, les primicies del seu labor artístic.

La presentá y oferí, a la *Moreneta*, el Vicari General, Doctor Alcover, en companyia del poeta Mossen Riber y altres respectables senyors.

Amb aquest motiu s'hi celebrá allá d'alt una gran festa, a la què, la nova *Capella*, cantá una missa d'en Palestrina y un Te-Deu d'en Victoria. Terminada la funció de l'iglesia la Capella dexá sentí pels corredors de la *Casa Pairal* algunes cançons populars d'en Franz, Otto y Beethoven que foren escoltades, aplaudides pels molts de romeus que es trobaven a Lluch.

L'afinitat de la nova capella, es una obra de cultura y educació que deuen apoyar totes les persones d'alta de mires, qui vulguen l'imprimiment de las costums y sentiments del poble.

Noves d'Inca

—Hem rebut un ben fonamentat y discret article d'en *Le Qu*, que per falta de lloc no mos ha estat possible insertar a n-aquest nombre, lo que farèm dissapte qui vé, si Deu ho vol.

—Dijous comparagué molta gent a nostro mercat. Les pomes y melons presentats a nostra plaça ho foren en tanta balquena, que'l Sr. Batle en vista que la plaça major ballava estreta, dispongué que les pomes se venguessen al Mercat vey. Bessó s'en presentá una gran plassada, oscilant el seu preu e demunt 67'50 á 68'50 pessetes.

—Sumament agradable sortí la festa que feren els veins del carrer de Sant Bartomeu. S'amollaren globos, focs artificials, y dues músiques tocaven a n-els estrems de dit carrer.

—El descans dominical continúa observanse a les botigues d'Inca, diumenge passat, are les tavernes seguiren ubertes tot el dia.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat:

		pessetes
Bessó.	el quintá de 67'50 a	68'00
Blat novell.	la còrtera de 17'00 a	17'50
Xeixa id.	id. de 17'00 a	17'50
Ordi mallorquí.	id. de 09'50 a	10'50
Ordi foraster.	id.	10'00
Sivada.	id.	08'50
Ídem forastera.	id.	07'00
Faves cuitores.	id.	19'00
Ídem ordinaries.	id.	17'00
Ídem pel bestia.	id.	16'00

L'AVI, ELS FILLS Y EL NET

Era un pobre vey, dels més veys del poble.

Li tremolaven les mans, era sort com una massa y no veyia, com sol dirse, tres persones a un burro.

Un dia estant a la taula, li va caure la cue-ra, se tirá les sopes per la barba, quedant el pobre fet una llástima.

A n-el fill y a la nora no los fé llástima, si-no oy, y desde aquell dia el desgraciat ve-yét menjava totsol a un recó de la casa y en un plat de terra y encara mitj buit.

Un dia, el plat li va caure de ses mans tremoloses, y se va fer mil bossins.

Els joves esposos murmuraren y el pobre vey suspirá.

En lloc d'un plat de terra li donaren desde aleshores una escudella de fusta.

Però, veis aquí que un dia mentres els esposos sopaven molt contents a la taula y el pobre avi estava a un recó, veren que son fiyet que sols tenia cinc anys, s'entretenia ab un guivanet a buydar un tros de fusta.

—¿Que fas entremaliat?—li pregutaren.

—Mirau—va respondre'l nin—una casole-ta de fusta per donar menjar a mon pare,y ma mare quan jo'm casi y ells siguin veys.

Marit y muller se miraren, y sense dir una paraula es posaren a plorar.

Totd'una cridaren carinyosament al avi, qui, desde aquell dia va asseure sempre a cap de taula.

Aquí ve com l'anell a n-el dit aquella máx-sima cristiana.

*Espera dels teus fills
lo que fassis ab el teu pare.*

Entreteniments

Solucions als passa temps del número co-ranta set:

Geroglífic.—A ca vey no hi ha qus qus.

Xarada.—Camí.

Semblances.—1.ª en que tenen cova: 2.ª en que hi muyen: 3.ª en que te claus.

Fuga de vocals:

Bona vila es Campanet,
però no tenen bandera;
la manlleven a Sant Pere
de Búger, qu'es llogaret.

Intringulis.—Joyada.

Endevinaya.—Un Cordé.

TRENCA CLOSQUES

aa b c eeee g ll n o rr

Amb aquestes lletres ben combinades for-mar l'empleo y llinatge d'un fill ilustre de Ma-llorca.

EL MORO MUSSA

XARADA

Part del cos la primera,
la dos no te agafada,
del tot a la murada
n'ni ha gran filera.

UN CANARI

SEMBLANSES

¿En que se assemblen un llibre y un fusté?
¿Y el rey de bastos y una figa de mòro?
¿Y es trastos veys y els duros sevillanos?

UNA CAMPANETER.

FUGA DE VOCALS

. n h. m. . s d. . q. ' s c. s.
cr. . . mb . n d. t t. c. . l c. l,
jq. . n. v. d. m. s cr. d. l,
s. . ll. s. rt m. l. . sp. s. !

UN VEYARDO.

TRIANGUL DE PARAULES

Sustituhiu aquests punts per lletres de mo-do que diguen:

1. Un animal de ploma.
2. Temps de verb.
3. Idem.
4. Un pronom.
5. Una consonant.

UN PETRÉ.

ENDEVINAYA

Perque no som balladó
a mi'm fan ballá fermat,
a una canya penjat
el temps de la funció.

UN EMPELTADÓ.

AQUEST SETMANARI SE PU-BLICA AB CENSURA ECLESIAS-TICA.

ALMACENES SAN JOSÉ

DE

Ignacio figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE

LENCERÍA, LANERÍA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERÍA, NOVEDADES
SASTRERÍA Y CAMSIERÍA

LA CASA MEJOR SURTIDA, LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

Casa Venal.

N'HI HA UNA MOLT GRAN EN EL CARRER DE MALLORCA, CONFRON-TANT A DOS CARRERS.

EN AQUESTA IMPRENTA NE DONA-RÁN RAÓ.

Reducció de
Kilos a arroves

LLIURES Y UNSES al estil de Mallorca pel malograt en BARTOMEU RAMIS (al cel sia)

Plaquetes poden contá en tenir barrina closa y el qui les vulga comprá el quatre per cent dará pesant amb romana grossa.

Se venen: carrer de Mallorca, 1, Inca.

Imprenta de
Ca-Nostra

BON GUST * ECONOMIA * PRONTITUT
en tota mena de treballs

Inca—Mallorca 1 y 16—Inca.

Historia general
d'Espanya

Trenta toms a pesseta cada un—Enquadornat a mitja pasta a 1'50 pess.—S'en han publi-cats setze.

Enaquesta Llibrería s'hi suscriu y n'hi ha existencies: C. Mallorca, 1, Inca.

La Carpintería
Alemana

Dues obres que costaren 9 duros: enca-ra son noves flamarits y les donen amb 15 pessetes de rebaxa.
En depòsit en nostra Llibreria.

Porgadora Venal

N'hi ha una de pols o ciment que la donen ben barato.
En aquesta imprenta ne darem noves.

MIQUEL FERRAGUT

En son taller de fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins als més valuosos y artístics.
CONTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS
Carrer de Mallorca, 64, INCA.

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any.

S'en troben per vendre en els kioskos de Cort y del Carril, de Palma.

A les persones que, per fer propaganda, volguessen una regular cantitat d'exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.

Reducció de Kilos a arroves qu'eren d'en Bartomeu Ramis (Escollá) se venen c. Mallorca, 1, Inca.